

7/14032
GK 153

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

21.06.10* 30489

Sayı : B.02.1.HZN.0.07.06.01/610
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE

İlgi: 03.05.2010 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-22523 sayılı yazıları.

İlgide kayıtlı yazı ile, Giresun Milletvekili Sayın Murat ÖZKAN tarafından tevcih edilen 7/14032 esas numaralı soru önergesinin cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu soru önergesine ilişkin Hazine Müsteşarlığı ve T. C. Ziraat Bankası A.Ş. tarafından hazırlanan cevap metni ekte iletilmektedir.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Ali BABACAN
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EKLER

1. Hazine Müsteşarlığı cevapları (1 sayfa)
2. T.C. Ziraat Bankası cevapları (3 sayfa)

DAĞITIM:

Bilgi: Başbakanlık

GİRESUN MİLLETVEKİLİ SAYIN MURAT ÖZKAN'IN
DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI SAYIN ALİ BABACAN'A
TEVCİH ETTİĞİ 7/14032 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI CEVABI

SORU 3: Ziraat Bankasının özelleştirilme konusu kapandı mı? Eğer özelleştirilmesi düşünüyor ise KPSS şartı aranmaksızın personel alma sebebi nedir? Özelleştirme sonucu personelin durumu düşünüldü mü?

CEVAP 3: 16.09.2009'da açıklanan Orta Vadeli Program'da Ziraat Bankası'nın ilk halka arzının program sürecinde yapılacağı açıklanmıştır. 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'un amir hükümleri kapsamında, Ziraat Bankası'nın özelleştirme kapsam ve programına alınmasına ilişkin Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı alınırken bazı detaylar açıklanacaktır.

Diğer taraftan, 4603 sayılı Kanunun 2 nci maddesi 3 üncü fıkrası "Bankaların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte mevcut personeli hakkında aylık, özlük ve emeklilikleri yönünden tabi oldukları mevzuatın uygulanmasına devam olunur. Bunlardan uygun görülenler istekleri halinde, emeklilik statüleri devam etmek üzere özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılabilir. 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile ilgileri devam eden personelin özel hukuk hükümlerine göre çalışacakları süreler kazanılmış hak aylıklarında değerlendirilir ve emeklilik işlemlerinde söz konusu Kanunun ek 48 inci maddesinin (b) fıkrası ile ek 68 inci maddesi hükümleri uygulanır. Bu kadro ve pozisyonlar emeklilik, istifa, ölüm ve sair nedenlerle boşaldıkları takdirde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. (Değişik beşinci cümle: 18/4/2007-5626/1 md.) Özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılacak personelin sayısı, unvanı, ücret ve sair mali hakları bankaların genel kurullarınca tespit olunur. (Değişik altıncı cümle: 18/4/2007-5626/1 md.) Genel kurullar, bu yetkilerini yönetim kurullarına devredebilir. (Ek yedinci cümle: 18/4/2007-5626/1 md.) Personel istihdamına ilişkin diğer hususlarda yönetim kurulları yetkilidir." hükmünü amir olup personelin ne şekilde istihdam edileceğine karar verme yetkisi Banka Yönetim Kuruluna aittir.

GİRESUN MİLLETVEKİLİ SAYIN MURAT ÖZKAN'IN

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI SAYIN ALİ BABACAN'A TEVCİH ETTİĞİ 7/14032 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN

T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.'NİN CEVAPLARI

SORU 1: KPSS sınavında amaç, memur alımlarında kayırmacılığın önüne geçilmesi ve objektif bir yerleştirme yapılabilmesidir. Ziraat Bankasının memur alımında KPSS şartını kaldırmasının sebebi nedir?

CEVAP 1: 1999 yılından bu yana Başbakanlık, Bakanlıklar, Müsteşarlıklar ile başkanlık ve bağımsız genel müdürlük düzeyindeki (SPK, BDDK, TCMB, DPT vb.) kamu kurumlarında görev almak isteyen adayların ağırlıklı olarak katıldıkları Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS), geçtiğimiz yıllarda Bankamıza alınacak adayların seçme sürecinde de bir ön eleme şartı olarak, başvuruda bulunan adayların sınav puanlarına göre sıralanması suretiyle mülakat aşamasına katılacak kişilerin belirlenmesi için kullanılmıştır.

Ancak, sınava katılan ve yüksek puan alan adayların öncelikli kariyer hedefleri başta yukarıda belirtilen kuruluşlar olmak üzere, kamu sektöründe olduğundan, KPSS ön şartı aranarak yapılan işe alımlarda Bankamıza başvuruda bulunan adayların genel itibarıyla düşük başarı seviyesine sahip oldukları, başarılı adayların Bankamızda görev alsalar dahi kamu kurumlarına geçiş fırsatı bularak ayrıldıkları ve bu personelin yerine yeniden işe alım yapılması nedeniyle personel giderleri ile işgücü planlamasının olumsuz yönde etkilendiği gözlemlenmiştir.

KPSS şartı ile yapılan alımlarda ortaya çıkan bir diğer husus ise, bankacılık alanında çalışmak isteyen, yüksek bilgi seviyesine ve sektörün gerektirdiği niteliklere sahip olmalarına rağmen kamu kurumlarında görev almayı düşünmediği için sınava katılmayan adayların Bankamızda istihdamının mümkün olmamasıdır.

Bu itibarla, yeni uygulamayla beraber Bankamıza çağdaş bankacılığın gerektirdiği bilgi birikimine sahip olan, ancak bu sınava katılmayan diğer adaylara da başvuru imkânı verilerek, gerek fırsat eşitliğinin sağlanması gerekse Kurum çalışanlarının en iyi adaylar arasından belirlenebilmesi amaçlanmaktadır. Nitekim, KPSS sonuçları dikkate alınarak 2009 yılı Eylül ayında yapılan işe alım sürecinde 9.050 adaya başvuru imkânı sağlanmış olmasına rağmen, 2010 yılında bu şartın kaldırılması ile beraber ilk üç ay içerisinde ilan edilen kadrolar için 18.355 aday başvuruda bulunmuştur.

Diğer taraftan, KPSS ile personel alımı konusunda Bankamızın hukuki bir yükümlülüğü olmadığı, 09.08.2009 tarih ve 27312 sayılı resmi Gazete'de yayımlanan "Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in 2 nci maddesinin 2/b fıkrasında "Bu yönetmelik...Bankalar, borsalar ve bunların müessesesi, teşebbüs, işletme ve iştirakleri....için uygulanamaz." şeklinde açıkça belirtilmiştir.

Ayrıca, Kamu Personeli Seçme Sınavı ile personel istihdamını düzenleyen ve 03.05.2002 tarih ve 24744 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik”in “Kapsam” başlıklı 2 nci maddesinde KPSS ile atama yapılacak olan kurumlar ve kadrolar belirtilmiş olup, Bankamız bu kurumlar arasında yer almamaktadır.

SORU 2: Bir kamu bankası olan Ziraat Bankasında böyle bir uygulama neye göre yapılacak?

CEVAP 2: Bankamız, 2001 yılında yeniden yapılandırma kapsamına alınarak 4603 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası A.Ş. Hakkındaki Kanun ile özel bankalarla aynı hukuki statüye tabi kılınmış ve “Anonim Şirket” statüsüne dönüştürülmüştür. Bu yasal düzenleme ile Bankamızda çalıştırılacak tüm personelin özel hukuk hükümlerine göre istihdam edileceği ve bu kişilerin kadro sayısı, unvanları ile ücret ve sair mali haklarının Banka genel Kurulu tarafından tespit olunacağı belirtilmiş olup, ilgili Kanun’da değişiklik yapılması hakkında 26.04.2007 tarihinde 26504 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5626 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile Genel Kurulun bu yetkisini Yönetim Kuruluna devredebileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla, Bankamızın 05.06.2007 tarihinde gerçekleştirilen Genel Kurul toplantısında 4857 sayılı İş Kanunu’na tabi olarak çalıştırılacak personelin istihdamına ilişkin tüm hususlarda Yönetim Kurulumuz oybirliği ile yetkilendirilmiştir. Kendisine verilen yetki çerçevesinde, Bankamız Yönetim Kurulu 2010 yılı içerisinde ihtiyaç duyulacak tüm görevler için sınavla personel alınmasını kararlaştırmış, bu doğrultuda yapılan çalışmalar neticesinde sektörde bir ilk olma özelliğini taşıyan sınav sistemi oluşturulmuştur.

Bu sistemde öncelikle eşitliğin ve objektif değerlendirmenin sağlanabilmesi amacıyla, alanlarında uzman üniversite öğretim görevlileri ve sektör profesyonelleri tarafından soru havuzu hazırlanmış ve bu soruların kontrolü Bankamız Teftiş Kurulu Başkanlığı müfettişleri ile Eğitim ve İnsan Kaynakları Daire Başkanlıkları yetkililerinden oluşan soru kurulunca yapılmıştır.

Adaylar şubelerimizde gözetmenler eşliğinde sınava alınmış, kontrolü yapılan soru havuzu içerisinden sistem tarafından sınavdan hemen önce seçilen sorular Bankamız bilgi işlem ağı kullanılarak her adaya farklı sırayla yöneltilmiştir. Katılımcılar sınav bitiminden on dakika sonra yine online olarak verdikleri doğru ve yanlış cevap sayıları ile puanlarını öğrenme imkanına sahip olmuşlardır.

SORU 4: Bütün kamu kurumlarında KPSS şartı aranırken, Ziraat Bankasının bu uygulaması Anayasamızın eşitlik ilkesine aykırı değil midir?

CEVAP 4: Bir önceki soruya verilen cevapta da belirtildiği üzere 4603 sayılı Kanun ile Bankamızda özel hukuk hükümlerine göre istihdam edilecek personelin ne şekilde iş alınacağı ve adaylarda aranacak özel ve genel şartların belirlenmesinde Banka Genel Kurulu yetkili kılınmış, 5626 sayılı Kanun ile de bu yetkinin Yönetim Kurulu’na devredilebileceği hüküm altına alınmıştır.

İlgili düzenlemenin dayanağı olan 4603 sayılı Kanun'un iptali için açılan davalar sonucunda Anayasa Mahkemesi'nin 25.06.2002 tarih ve 2002/31 E., 2002/58 K. sayılı, 19.06.2002 tarih ve 2001/33 E.,2002/56 K. sayılı, 17.01.2008 tarih ve 2007/21 E.,2008/40 K. sayılı, 06.11.2008 tarih, 2007/73 E.,2008/158 K. sayılı Kararları ile Bankamızın özel işletmecilik esaslarına, çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine göre çalışması amacıyla kamu tüzel kişiliğinden çıkarılarak özel hukuk hükümlerine tabi tutulduğu, çalışanlarının Anayasa'nın 128. Maddesi kapsamında kamu görevlisi olarak değerlendirilmesine olanak bulunmadığı, Bankamızın Kamu Kurum ve Kuruluşu olmadığı, özel hukuk hükümlerine tabi anonim şirket olduğu vurgulanmıştır. Dolayısıyla 4603 sayılı Kanun'a dayanan söz konusu uygulamamızın Anayasamıza aykırılık oluşturmadığı hususu Anayasa Mahkemesi Kararları ile sabit bulunmuştur.

Ayrıca, gerek başvuru gerekse sınav aşamalarında eşitliğin sağlanması amacıyla hiçbir katılım ücreti alınmamakta, adaylar Şube ortamında ve gözetmenler eşliğinde Bankanın bilgi işlem ağını kullanarak, kendileri için belirlenmiş bilgisayarlardan elektronik ortamda hazırlanan ve sınavdan hemen önce sistem tarafından seçilerek her adaya farklı sırayla yöneltilen soruları cevaplandırmakta, sınavın bitiminden on dakika sonra ise verdikleri doğru ve yanlış cevap sayıları ile puanlarını öğrenebilmektedirler. İşe alım sürecinin tüm aşamalarında olduğu gibi, sınav sonucunda başarılı olan adayların puan sırasına göre tam listesi şeffaflık ilkesi uyarınca Bankamız internet sitesinde kamuoyuna duyurulmaktadır.